

Agnieszka Monika Lewandowska

Wykorzystanie walorów bioindykacyjnych roślin w interpretacjach paleoklimatycznych i paleoekologicznych

Streszczenie

W niniejszej pracy zaprezentowano wyniki badań paleoekologicznych prowadzonych na dziewięciu stanowiskach w północnej i środkowej Polsce. Głównym celem badań było ustalenie interakcji czynników paleośrodowiskowych na podstawie bioindykacyjnych walorów roślin identyfikowanych w osadach biogenicznych w okresie późno glacialnym i holoceniście. W pracy koncentrowano się na prześledzeniu zmian klimatycznych wpływających na ewolucję zbiorników w kontekście regionalnym i lokalnym oraz odtworzeniu sukcesji roślinności w oparciu o bioindykacyjne gatunki. Do badań wykorzystano analizy makroszczątkowe w wysokiej rozdzielczości i analizy palinologiczne i geochemiczne rdzeni osadów organicznych, wsparte datowaniem radiowęglowym metodą akceleratorowej spektrometrii mas.

W artykule pierwszym skoncentrowano się na rozpoznaniu interakcji czynników środowisko/klimat mający wpływ na zanik rośliny *Trapa natans* (kotewka orzech wodny) w północno-wschodniej Polsce, w kontekście jej wymagań ekologicznych. Przeprowadzono analizę makroszczątków roślin w wysokiej rozdzielczości popartą analizą geochemiczną. Na tej podstawie zrekonstruowano paleoekologiczne uwarunkowania rozwoju populacji *T. natans* i zbadano przyczyny jej spadku w późnym holocenie. W artykule drugim badania koncentrowały się na ustaleniu warunków środowiskowych wskazywanych przez pojawienie się w nim *Lobelia dortmanna* (lobelia jeziorna) oraz przyczyn i czasu współistnienia z odmiennym co do wymagań ekologicznych gatunkiem *Cladium mariscus* (kłóc wiechowata). W artykule trzecim określono początkowy wiek rozwoju jezior oraz, na podstawie obecności taksonów bioindykacyjnych, zrekonstruowano lokalną i regionalną sukcesję roślinną, a także warunki środowiskowe w początkowej fazie rozwoju jezior i torfowisk.